

02/2020

ROLA POLSKI
W INSTYTUCJACH UE

INSTYTUT
NOWEJ EUROPY

KOMISJA EUROPEJSKA NOWA ROLA W PRZEBUDOWIE EUROPY

Pytania i odpowiedzi INE o miejsce Polski w KE

**Opracowanie problemowe przygotowane
na zlecenie Fundacji Instytut Nowej Europy**
Warszawa, grudzień 2020 r.

Materiał zebrali i analizę przygotowali:
dr Artur Bartoszewicz
Agata Kałamucka

Opracowanie graficzne i skład:
Bożena Hornatkiewicz/OKABE

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa
Organizacji Obywatelskich 2018–2030.

Program Rozwoju
Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

INSTYTUT NOWEJ EUROPY

FUNDACJA INSTYTUT NOWEJ EUROPY

kontakt@ine.org.pl

Instytut Nowej Europy (INE) to organizacja pozarządowa prowadząca działalność analityczną i badawczą w obszarze gospodarki, polityki i systemu prawnego w kontekście krajowym oraz międzynarodowym. Nasza działalność ma na celu merytoryczne wspieranie procesów podejmowania strategicznych dla państwa decyzji poprzez przygotowywanie propozycji rozwiązań w formie postulatów do realizacji, a także konkretnych rozwiązań legislacyjnych i uczestniczenie w procesie wcielania ich w życie.

CZYM SIĘ ZAJMUJEMY?

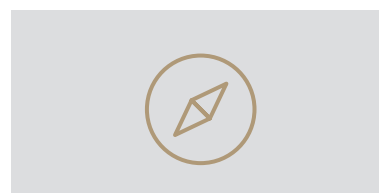
INNOWACJE

- Przyszłość administracji publicznej
- Efektywna współpraca pomiędzy ministerstwami
- Polityka innowacyjna
- Polityka przemysłowa
- Cyfryzacja kraju
- Podnoszenie wiedzy ekonomicznej obywateli
- Smart City

STOSUNKI I BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE

- Infrastruktura i geopolityka
- Sprawy europejskie
- Trójmorze
- Bliski Wschód
- Wschód (tereny dawnego ZSRR)
- Wzmacnianie bezpieczeństwa Polski

PRAWO, PODATKI I SPOŁECZEŃSTWO

- System podatkowy
- Regulacje gospodarcze
- Analiza legislacji i monitoring życia publicznego
- Promocja zrównoważonego rozwoju
- Wspieranie rozwoju kulturowego kraju
- Działania na rzecz rodziny

JEŻELI DOCENIASZ NASZĄ PRACĘ, DOŁĄCZ DO GRONA NASZYCH DARCYŃCÓW!

Z otrzymanych funduszy sfinansujemy powstanie kolejnych publikacji.

bezpośrednia wpłata na konto Instytutu Nowej Europy:
95 2530 0008 2090 1053 7214 0001
tytułem: „darowizna na cele statutowe”

KONTAKT W SPRAWIE WSPÓŁPRACY:

kontakt@ine.org.pl

Więcej informacji
o Instytucie na stronie:
www.ine.org.pl

SZANOWNI PAŃSTWO!

Unia Europejska to nie tylko wspólne cele, polityki i fundusze, ale przede wszystkim struktury decyzyjne wspólnych ram działania 27 krajów członkowskich. Siłę i wspólnotę weryfikują wspólne problemy i wyzwania. Rozprzestrzenianie się koronawirusa SARS-CoV-2 wygenerowało zakłócenia we wszystkich sektorach gospodarki światowej, generując ogromne straty przede wszystkim na rynkach finansowych, w handlu, w usługach i przemyśle.

UE rozpoczęła politykę przeciwdziałania gospodarczym i społecznym skutkom kryzysu COVID-19 od marca 2020 r., czyli w zasadzie od początku pandemii. Od końca maja rozpoczęła przygotowania do wdrożenia Planu Odbudowy UE Next Generation. W celu ułatwienia działań pomocowych prowadzonych przez poszczególne państwa, Komisja Europejska w okresie pandemii zaprezentowała i wdrożyła szczególne rozwiązania w formie tymczasowych środków pomocy publicznej.

Obywatele wielu krajów wspólnoty uznali jednak, że działania podjęte w reakcji na kryzys i zagrożenie epidemiologiczne w UE były zbyt mozolne i nieadekwatne, a wręcz mocno spóźnione. Faktem jest, że siła struktur europejskich uzależniona jest od skali rezygnacji z krajowych przywilejów, zaś szybkości reakcji UE to suma współpracy Komisji Europejskiej i rządów Państw Członkowskich.

Niniejsza publikacja jest kolejną z serii, którą poświęcamy prezentacji wybranych instytucji UE. Czas na Komisję Europejską, jako największą instytucję decyzyjną w strukturach Wspólnoty, która to w najistotniejszym stopniu oddziałuje na spójność i pozycję światową Europy. Jednak jej działanie to nie tylko integrowanie państw, ale co może się wydawać zaskakujące, wpływanie na naszą codzienność w stopniu większym niż przypuszczamy, na wszelkie aspekty życia obywateli wspólnej Europy.

W publikacji staramy się zaprezentować Komisję Europejską, jej strukturę, pozycje w układzie instytucjonalnym i zadania, ale przede wszystkim przedstawić ludzi, którzy ją tworzą. A co najważniejsze, ocenić szerszy obraz potencjalnych możliwości i działań, jakie aktywny w nich udział może dać Polsce.

Czas dokonać wyboru, czy traktujemy instytucje europejskie jako miejsce współtworzenia przyszłości naszego kraju, czy też zapewniania emerytury działaczom politycznym. Oddając kolejną z serii publikacji liczymy na zainteresowanie i aktywny głos w dyskusji na temat przyszłości udziału Polski w strukturach UE.

**Z wyrazami szacunku
dr Artur Bartoszewicz**

SPIS TREŚCI

.01 / CZYM JEST KE?	6
.02 / CO OBEJMUJE AKTYWNOŚĆ KE?	10
.03 / JAK DZIAŁA KE?	20
.04 / KTO JEST KIM W KE?	26
.05 / JAKIE ROLE PEŁNIKI POLACY W KE?	30
.06 / JANUSZ WOJCIECHOWSKI EUROPEJSKIM KOMISARZEM - NOWA ROLA POLSKI W KE?	32
.07 / 10 POMYSŁÓW INE DLA POLSKI NA NOWĄ KE W NOWEJ EUROPIE	38
.08 / GDZIE MOŻNA ZNALEŻĆ MATERIAŁY I INFORMACJE O KE?	44
.09 / AUTORZY	47

CZYM JEST KE?

W założeniu KE jest politycznie niezależną instytucją, która reprezentuje i chroni wspólne interesy UE jako całości. W wielu obszarach powinna być siłą napędową systemu instytucjonalnego UE. To ona proponuje bowiem przyjęcie przepisów, polityk i programów działań i odpowiada za realizację decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady. Ona również reprezentuje Unię za granicą, z wyłączeniem wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Ona również chwali, a często też gani poszczególne państwa członkowskie za prowadzone przez nie polityki lub zaniechania.

Komisja należy do najstarszych i najważniejszych instytucji Europejskich. Jej geneza leży w pierwotnym pomysłu Unii, tak zwanej Wspólnoty Węgla i Stali, założonej w 1951 roku. Początkowo instytucję tą określano jako „Wysoki Autorytet Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali”. W 1965 połączono ją z dwoma innymi organami, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i Europejską Wspólnotą Gospodarczą, tworząc po prostu Komisję Europejskiej Wspólnoty. W roku 2009, w ramach Traktatu Lizbońskiego, została ona przemianowana na Komisję Europejską i wcielona jako integralna część UE.

Unia Europejska (UE) ma jedyną w swoim rodzaju strukturę instytucjonalną wpisującą się w model wielopoziomowego zarządzania. Ogólne priorytety UE ustalają wspólnie rządy państw członkowskich na regularnych spotkaniach na szczycie, zaś w proces decyzyjny zaangażowane są różne instytucje, spośród których trzy najważniejsze to:

- **Parlament Europejski (PE);**
- **Rada UE (RUE);**
- **Komisja Europejska (KE).**

Obecnie KE jest jedyną instytucją UE, która przedkłada projekty aktów prawnych PE i RUE i która chroni interesy UE i jej obywateli w kwestiach, którymi nie można zająć się skutecznie na szczeblu krajowym oraz gromadzi wszelkie szczegóły techniczne za pomocą konsultacji z ekspertami i społeczeństwem.

KE wraz z RUE i PE określa priorytety dla wydatków UE. Ponadto przygotowuje roczny budżet do zatwierdzenia przez PE i RUE, jak też określa sposób wydawania środków finansowych pod nadzorem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO). Wraz z Trybunałem Sprawiedliwości (TS) Komisja jest odpowiedzialna za zapewnienie właściwego stosowania przepisów unijnych we wszystkich państwach członkowskich. KE występuje w imieniu państw UE na forum organizacji międzynarodowych, w szczególności w kwestiach dotyczących polityki handlowej i pomocy humanitarnej. W imieniu UE negocjuje również umowy międzynarodowe.

**Jednolity rynek
zmniejszył marże
i zwiększył wydajność.**

**427 mld
EUR**

**roczne zyski wynikające
z jednolitego rynku
dla państw członkowskich**

WYZWANIA PRZED KE NA KOLEJNE LATA

**Przemysł europejski generuje
80 proc. eksportu**

Wszystkie działania KE są wykonywane w celu wypełnienia zadań powierzonych jej na mocy traktatów, aby osiągnąć cele UE określone w art. 3 Traktatu o UE. Zarządzanie wydajnością stanowi zatem integralną część prac KE.

- Powszechnie terminu „Komisja” używa się w dwóch znaczeniach. W pierwszym znaczeniu Komisja to członkowie Komisji – tj. zespół osób wyznaczonych przez państwa członkowskie i Parlament do kierowania instytucją o tej nazwie i podejmowania w jej imieniu decyzji. W drugim znaczeniu Komisja to sama instytucja i cały jej personel.
- Komisja Europejska (KE) wspiera ogólne interesy UE, przedkładając wnioski ustawodawcze, egzekwując prawo oraz realizując politykę i wykonując budżet UE. KE tworzy zespół (tzw. kolegium) komisarzy, po jednym z każdego kraju UE.

CO OBEJMUJE AKTYWNOŚĆ KE?

Obecnie przyjętych i realizowanych
jest 6 priorytetów Komisji na lata 2019-2024.

2020

1. EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD, czyli aspirowanie do miana pierwszego kontynentu neutralnego dla klimatu.

TO PLAN DZIAŁAŃ UMOŻLIWIAJĄCYCH:

- bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym
- przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń.

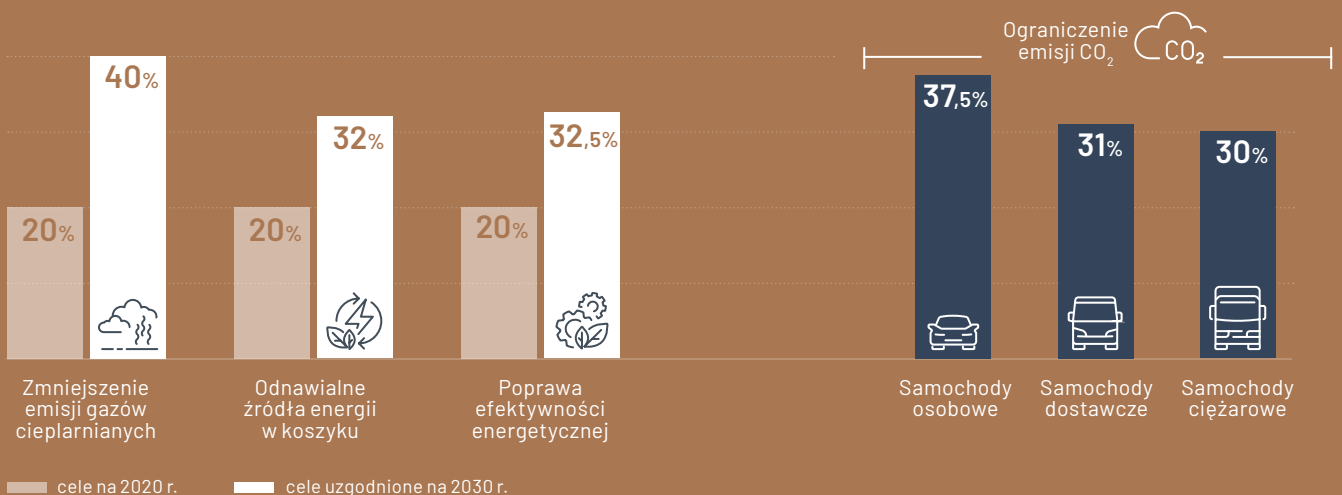
W założeniu planu do 2050 r. UE stanie się kontynentem neutralnym dla klimatu.

61%

**wzrost unijnego PKB
w latach 1990-2018**

UE JEST ŚWIATOWYM LIDEREM W WALCE ZE ZMIANĄ KLIMATU

Cele dotyczące wypełnienia przez UE zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego

Źródło: <https://ec.europa.eu/>

OSIĄGNIĘCIE TEGO CELU REALIZOWANE JEST POPRZEZ DZIAŁANIA WE WSZYSTKICH SEKTORACH NASZEJ GOSPODARKI, TAKICH JAK:

- inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska,
- wspieranie innowacji przemysłowych,
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego,
- obniżenie emisyjności sektora energii,

23%

**spadek emisji gazów
cieplarnianych**

WYZWANIA PRZED KE NA KOLEJNE LATA

17,5 mln Europejczyków żyje i pracuje poza swoim krajem
...

Tylko 1 na 25 pracowników o niskich kwalifikacjach korzysta z uczenia się przez całe życie
...

1 na 10 pracujących w UE jest zagrożona ubóstwem

- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków,
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

2. GOSPODARKA, KTÓRA SŁUŻY LUDZIOM, czyli praca na rzecz sprawiedliwości społecznej i dobrobytu.

PLANOWANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI:

- Pogłębiona i bardziej sprawiedliwa unia gospodarcza i walutowa - połączenie stabilności ze sprawiedliwością i demokratyczną rozliczalnością.
- Rynek wewnętrzny - lepiej rozwinięty i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny.
- Zatrudnienie, wzrost gospodarczy i inwestycje - pobudzenie inwestycji i tworzenie miejsc pracy.
- Europejski semestr - ocena zgodności z unijnymi przepisami dotyczącymi gospodarki, koordynacja polityki gospodarczej poszczególnych krajów UE w cyklu rocznym.
- Pobudzenie wzrostu zatrudnienia - pomoc europejskim przedsiębiorstwom i konsumentom w korzystaniu z zasobów w sposób bardziej zrównoważony.

241,5 mln

osób jest zatrudnionych
w Unii Europejskiej

KORZYŚCI PŁYNĄCE Z LEPIEJ ZINTEGROWANEGO JEDNOLITEGO RYNKU

Lepsza integracja i działanie jednolitego rynku mogą przyczynić się do dalszego wzrostu gospodarczego w różnych obszarach

WYROBY GOTOWE

dodatkowy wzrost w wysokości
od 183 do 269 mld EUR
rocznie

USŁUGI

dodatkowo
338 mld EUR
rocznie

przyczyniają się
do zwiększenia unijnego
PKB o ok.

12%

Źródło: <https://ec.europa.eu/>

Jednolity rynek odpowiada za **70%** wartości towarów eksportowanych przez MŚP

80% wszystkich eksportujących MŚP prowadzi sprzedaż do innych państw członkowskich

3. EUROPA NA MIARĘ ERY CYFROWEJ, czyli zapewnienie ludziom dostępu do technologii najnowszej generacji.

Strategie UE w dziedzinie sztucznej inteligencji i danych mają zachęcać przedsiębiorstwa do korzystania z tych nowych technologii i rozwijania ich, a równocześnie mają zagwarantować, że nowe technologie zastępują sobie na zaufanie ze strony obywateli.

PLANOWANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI:

- Doskonałość i zaufanie do sztucznej inteligencji - dane i sztuczna inteligencja (AI) mogą pomóc w znalezieniu rozwiązań dla wielu problemów społecznych w wielu różnych dziedzinach takich jak zdrowie, rolnictwo, bezpieczeństwo czy produkcja.
- Europejska strategia w zakresie danych - europejska strategia w zakresie danych ma zapewnić UE pozycję lidera pod względem społeczeństwa opartego na danych. Stworzenie jednolitego rynku danych umożliwi swobodny przepływ danych w UE i między sektorami z korzyścią dla przedsiębiorstw, naukowców i administracji publicznych.

**PROGNOZY NA 2025
W OBSZARZE
GROMADZENIA
DANYCH W EU**

530 proc. - wzrost ogólnej ilości danych z 33 zettabajtów w 2018 r. do 175 zettabajtów

65% - odsetek mieszkańców UE mających podstawowe umiejętności cyfrowe wzrost z 57 proc. w 2018 r.

99%

unijnych przedsiębiorstw to małe i średnie przedsiębiorstwa

MSP zatrudniają 2 na 3 pracujących na europejskim rynku pracy

- Europejska strategia przemysłowa - trzy czynniki pozwolą nam dokonać transformacji naszego przemysłu, wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) i zachować zrównoważoną i konkurencyjną Europę. Są to:

A. transformacja ekologiczna, która zakłada realizację Europejskiego Zielonego Ładu, nowej strategii Europy na rzecz wzrostu

B. transformacja cyfrowa, która pozwala przemysłowi i MŚP na większą proaktywność, daje pracownikom możliwość nabywania nowych umiejętności i wspiera obniżenie emisyjności gospodarki Europy

C. konkurencyjność na arenie międzynarodowej, na której Europa musi zwiększyć oddziaływanie swojego jednolitego rynku, aby móc wyznaczać światowe standardy.

W RAMACH TAK SZEROKIEGO DZIAŁANIA UE STWORZY JEDNOLITY RYNEK DANYCH, GDZIE:

.01

możliwy jest przepływ danych w granicach UE i między sektorami, z korzyścią dla wszystkich obywateli,

.02

w pełni przestrzega się europejskich przepisów dotyczących w szczególności ochrony prywatności i danych osobowych, a także prawa konkurencji,

.03

zasady dostępu do danych i ich wykorzystywania są uczciwe, praktyczne i zrozumiałe.

PROGNOZY NA 2025 W OBSZARZE GROMADZENIA DANYCH W UE

829 mld euro – wartość gospodarki danych w UE-27
wzrost z 301 mld euro (2,4% PKB w UE) w 2018 r

10,9 mln – liczba specjalistów ds. danych w UE-27
wzrost z 5,7 mln w 2018 r.

W założeniach UE stanie się atrakcyjną, bezpieczną i dynamiczną gospodarką opartą na danych dzięki:

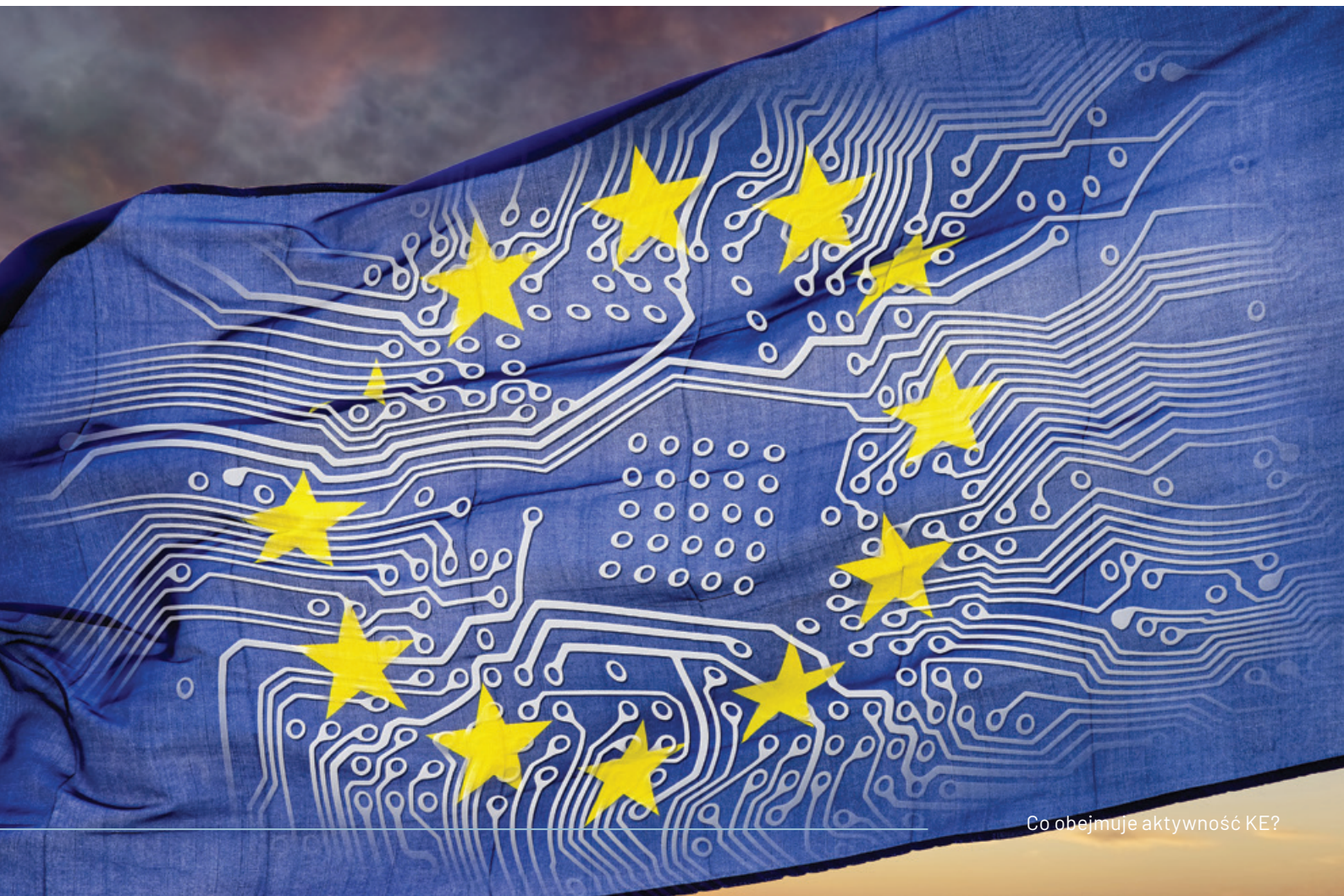
- ustanowieniu jasnych i sprawiedliwych zasad dotyczących dostępu do danych i ich ponownego wykorzystywania,
- inwestowaniu w normy, narzędzia i infrastrukturę nowej generacji do przechowywania i przetwarzania danych,
- połączeniu potencjału w europejskiej chmurze obliczeniowej,
- łączeniu europejskich danych w kluczowych sektorach przy wykorzystaniu wspólnych i interoperacyjnych ogólnounijnych przestrzeni danych,
- zapewnieniu użytkownikom praw, narzędzi i umiejętności umożliwiających pełną kontrolę nad ich danymi.

PLANOWANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI TO RÓWNIEŻ:

- Ochrona danych - reforma przepisów w zakresie ochrony danych zapewnia wszystkim możliwość kontroli danych osobowych i pomaga przedsiębiorcom. Zapewnienie ochrony danych osobowych obywateli UE również przez państwa spoza UE.
- Lepszy dostęp konsumentów i przedsiębiorstw do towarów sprzedawanych przez internet - w jaki sposób cyfrowy świat w UE może sprawnie funkcjonować jako rynek zakupów i sprzedaży na równych zasadach dla wszystkich?
- Środowisko, w którym sieci i usługi cyfrowe mogą się rozwijać - opracowywanie zasad, które odpowiadają tempu rozwoju technologicznego i które wspierają rozwój infrastruktury.
- Cyfrowość jako siła napędowa wzrostu - zapewnienie, aby europejska gospodarka, przemysł i zatrudnienie w pełni czerpały korzyści z możliwości stwarzanych przez cyfryzację.
- Europejska strategia w zakresie danych - UE powinna stać się wzorem społeczeństwa, któremu dane zapewniają większe możliwości.

**WYZWANIA
PRZED KE
NA KOLEJNE LATA**

Tylko 1 osoba dorosła na 10 bierze udział w dowolnym szkoleniu w danym miesiącu, a 1 milion wolnych miejsc dla specjalistów ICT wstrzymuje inwestycje w transformację cyfrową. Ponad 50% firm, które rekrutowały lub próbowały rekrutować specjalistów ICT w 2018 r., zgłosiło trudności z obsadzeniem wolnych miejsc pracy.

WYZWANIA PRZED KE NA KOLEJNE LATA

110 milionów Europejczyków jest zagrożonych ubóstwem i społecznym wykluczeniem. 7 milionów ma mniej niż 10 lat

1 euro

wydane na bezpieczeństwo i ochronę zdrowia w pracy zwraca się korzyścią 2 euro

4. PROMOWANIE NASZEGO EUROPEJSKIEGO STYLU ŻYCIA, czyli ochrona naszych obywateli i naszych wartości.

KE tworzy kompleksowy europejski mechanizm praworządności i coroku w ramach tego mechanizmu przedstawia założeńa obiektywne sprawozdanie na temat aktualnej sytuacji w zakresie praworządności w całej Unii. Dbą o silne granice. Uznaje, że modernizacja systemu azylowego UE oraz współpraca z krajami partnerskimi mają duże znaczenie dla nowego kierunku w dziedzinie migracji.

PLANOWANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI:

- Unia bezpieczeństwa - Celem europejskiej agencji bezpieczeństwa jest zapewnienie silniejszej, bardziej skoordynowanej i kompleksowej odpowiedzi UE na terroryzm i cyberprzestępczość.
- Współpraca sądowa - Współpraca oparta na wzajemnym zaufaniu w zakresie spraw karnych w celu zwalczania handlu ludźmi, przemytu i korupcji. Stworzenie europejskiej przestrzeni sprawiedliwości poprzez powiązanie różnych krajowych systemów prawnych w całej UE, co ma ułatwiać życie obywatelom i przedsiębiorstwom.

- Prawa podstawowe - Ochrona praworządności i praw podstawowych poprzez przystąpienie UE do europejskiej konwencji praw człowieka i zagwarantowanie przestrzegania europejskiej karty praw podstawowych we wszystkich wnioskach ustawodawczych Komisji. Dyrektywa antidyskryminacyjna zwalcza dyskryminację i wspiera równouprawnienie płci.
- Ochrona konsumentów - Ochrona i wzmocnienie pozycji konsumentów poprzez poprawę bezpieczeństwa konsumentów w odniesieniu do towarów, usług i żywności; lepsze informowanie konsumentów; poprawę egzekwowania przepisów ochrony konsumentów i dostosowanie prawa konsumenckiego do epoki cyfrowej.
- Migracja - W kierunku europejskiego programu w zakresie migracji.

5. SILNIEJSZA POZYCJA EUROPY NA ŚWIECIE, czyli wzmocnienie naszej roli odpowiedzialnego globalnego lidera

KE opowiada się za multilateralizmem i opartym na zasadach porządkiem globalnym. W jej przekonaniu UE powinna pełnić bardziej aktywną rolę i donośniej zabierać głos na arenie międzynarodowej. Silna, otwarta i sprawiedliwa polityka handlowa, dzięki której Europa jest atrakcyjnym miejscem dla biznesu, ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia roli UE jako światowego lidera przy jednoczesnym zapewnieniu najwyższych standardów w zakresie ochrony klimatu, środowiska i warunków pracy. W ocenie KE europejskie przywództwo oznacza również ścisłą współpracę z krajami sąsiadującymi i partnerami, wprowadzenie kompleksowej strategii na rzecz Afryki i potwierdzenie europejskiej perspektywy krajów Bałkanów Zachodnich. KE chce osiągnąć skoordynowane podejście do działań zewnętrznych - od pomocy rozwojowej po wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa. Podejście takie ma zapewnić Europie silniejszą i jednolitą pozycję na świecie.

PLANOWANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI:

- Polityka zagraniczna - UE utrzymuje stosunki dyplomatyczne z niemal wszystkimi krajami na świecie. Zawarła partnerstwa strategiczne z kluczowymi podmiotami międzynarodowymi, prowadzi ożywioną współpracę ze wschodzącymi potęgami na całym świecie, a także podpisała dwustronne układy o stowarzyszeniu z wieloma państwami, które z nią sąsiadują.
- Europejska polityka sąsiedztwa - służy przede wszystkim podtrzymaniu stabilności w regionie pod względem politycznym

16%

wynosi różnica
w wynagrodzeniach
kobiet i mężczyzn

WYZWANIA
PRZED KE
NA KOLEJNE LATA

**1 na 4 dzieci jest zagrożonych
ubóstwem lub wykluczeniem
społecznym**

...

**1 na 5 dzieci ma problemy
z czytaniem pisaniem
i rozwiązywaniem zadań
matematycznych
i naukowych**

40%

**zachorowań na raka
można zapobiec**

**WYZWANIA
PRZED KE
NA KOLEJNE LATA**

Pomoc humanitarna udzielana przez UE dociera co roku do około 125 mln osób. Pomoc ta jest przekazywana za pośrednictwem 200 partnerów, takich jak organizacje charytatywne i agencje ONZ. Pomoc humanitarna opiera się na zasadach niedyskryminacji i bezstronności.

Tylko

50%

**osób niepełnosprawnych,
które chcą pracować,
ma pracę**

i gospodarczym oraz pod względem bezpieczeństwa. Stabilność UE opiera się na demokracji, przestrzeganiu praw człowieka i praworządności, a realizowana polityka ma zagwarantować, że prawa te są respektowane.

- Współpraca Międzynarodowa i Rozwój - Za pomocą swojej polityki współpracy na rzecz rozwoju UE przyczynia się do zmniejszenia ubóstwa na świecie oraz do zagwarantowania trwałego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego, a także wspiera demokrację, praworządność, dobre rządzenie i poszanowanie praw człowieka.
- Pomoc humanitarna i ochrona ludności - UE udziela pomocy humanitarnej stosownie do potrzeb, zwłaszcza osobom najuboższym, oraz koordynuje udzielanie europejskiej pomocy w zakresie ochrony ludności podczas klęsk i katastrof na całym świecie.
- Polityka handlowa - Unijna polityka handlowa wyznacza kierunek działań w obszarze handlu i inwestycji zarówno w UE, jak i poza nią. Polityka ta ma wpływ na życie obywateli UE i jest kształtowana przy uwzględnieniu ich opinii, tak aby odzwierciedlała wartości i interesy całego społeczeństwa europejskiego. UE pomaga przedsiębiorstwom jak najlepiej wykorzystać szanse, jakie oferuje światowy rynek, oraz stara się pobudzać wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy, konkurencyjność i inwestycje w UE.
- Bezpieczeństwo i obrona - Europejska wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony służy wzmocnieniu zdolności UE do zapobiegania kryzysom i zarządzania nimi poprzez rozwój zdolności cywilnych i wojskowych.
- Rozszerzenie UE - Inwestycje w działania na rzecz pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w Europie: perspektywa członkostwa w UE ma ogromny wpływ na transformację państw zainteresowanych członkostwem w UE, ponieważ prowadzi do pozytywnych zmian demokratycznych, politycznych, gospodarczych i społecznych.
- Zrównoważona i postępową polityka handlowa w celu wykorzystania globalizacji - Otwarty handel - bez poświęcania standardów europejskich.

6. NOWY IMPULS DLA DEMOKRACJI EUROPEJSKIEJ, czyli pielęgnowanie, ochrona i wzmacnianie naszej demokracji

Prężności demokracji krajów UE i samej wspólnoty dowodzi rekordowo wysoka frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. Europejczycy muszą jednak odgrywać większą rolę w procesie decyzyjnym i brać aktywniejszy udział w określaniu priorytetów UE. Aby chronić demokrację przed ingerencją z zewnątrz, UE potrzebuje wspólnego podejścia i wspólnych norm w celu rozwiązania takich problemów, jak dezinformacja czy mowa nienawiści w Internecie. KE ma dalej umacniać swoje partnerstwo z PE, który jest głosem obywateli, poprzez zapewnienie jego zaangażowania na wszystkich etapach negocjacji międzynarodowych, jak również zagwarantowanie przejrzystości i uczciwości w trakcie całego procesu legislacyjnego.

PLANOWANE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI:

- Przyszłość Europy – Wkład Komisji w kształtowanie konferencji w sprawie przyszłości Europy – otwartej, przejrzystej debaty, w której liczy się głos każdego obywatela.
- Wyraż swoją opinię na temat inicjatyw Komisji – Weź udział w konsultacjach publicznych i przekaż swoje uwagi na temat inicjatyw Komisji na różnych etapach kształtowania polityki. Przedstaw nam swoje propozycje udoskonalenia istniejących przepisów.

6 PRIORYTETÓW KOMISJI NA LATA 2019-2024

- Europejski Zielony Ład, czyli aspirowanie do miana pierwszego kontynentu neutralnego dla klimatu
- Gospodarka, która służy ludziom, czyli praca na rzecz sprawiedliwości społecznej i dobrobytu
- Europa na miarę ery cyfrowej, czyli zapewnienie ludziom dostępu do technologii najnowszej generacji
- Promowanie naszego europejskiego stylu życia, czyli ochrona naszych obywateli i naszych wartości
- Silniejsza pozycja Europy na świecie, czyli wzmocnienie naszej roli odpowiedzialnego globalnego lidera
- Nowy impuls dla demokracji europejskiej, czyli pielęgnowanie, ochrona i wzmacnianie naszej demokracji

JAK DZIAŁA KE?

Źródłem prawa określającego rolę KE jest Traktat o Funkcjonowaniu UE, z którego wypływają role i zadania KE. Zasady działania KE opisuje Sekcja 4 Traktatu w artykułach 244-250. Zgodnie z artykułem 17 ustęp 5 Traktatu o UE członkowie KE są wybierani na podstawie systemu rotacji ustanowionego jednomyślnie przez RUE na podstawie następujących zasad:

A. Państwa Członkowskie są traktowane na zasadzie ścisłej równości przy ustalaniu kolejności i długości mandatu ich obywateli w KE. W związku z tym różnica między całkowitą liczbą kadencji pełnionych przez obywateli danych dwóch Państw Członkowskich nie może nigdy przewyższać jednej kadencji.

B. Skład każdej kolejnej KE odzwierciedla w zadowalający sposób różnorodność demograficzną i geograficzną wszystkich Państw Członkowskich.

03

KE ma unikalny system zarządzania z wyraźnym rozróżnieniem między strukturami nadzoru politycznego i administracyjnego a dobrze zdefiniowanymi liniami odpowiedzialności i rozliczalności finansowej. Początki tego systemu wynikają z traktatów, ale struktura ewoluowała, aby dostosować się do zmieniającego się otoczenia i pozostać w zgodzie z najlepszymi praktykami określonymi w odpowiednich normach międzynarodowych, takich jak:

- COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) Zintegrowane ramy kontroli wewnętrznej 2013
- ramy koncepcyjne Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości Publicznej 2014,
- standardy audytu opracowane przez Instytut Auditorów Wewnętrznych.

WYZWANIA PRZED KE NA KOLEJNE LATA

**Bezrobocie młodzieży
w regionach europejskich
wynosi od 4% do 62%**

...

**Tylko 1 na 3 zatrudnionych
na krótki okres jest objęta
korzyściami pracowniczymi**

Kolegium komisarzy reprezentuje szczyt tej architektury i przyjmuje kolegią odpowiedzialność polityczną za prace Komisji. Realizacja operacyjna jest powierzona dyrektorom generalnym i szefom służb, którzy kierują strukturą administracyjną Komisji.

Członkowie KE powinni powstrzymać się od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji. Państwa Członkowskie co do zasady szanują ich niezależność i nie dążą do wywierania na nich wpływu przy wykonywaniu przez nich zadań. Członkowie KE nie mogą, podczas pełnienia swych funkcji, wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej. Obejmując swoje stanowiska, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

W przypadku naruszenia tych zobowiązań przez członka KE Trybunał Sprawiedliwości, na wniosek RUE stanowiącej zwykłą większością lub KE, może orzec, stosownie do okoliczności, o jego dymisji lub o pozbawieniu go prawa do emerytury lub innych podobnych korzyści.

Ponad
200 mln

**obywateli europejskich
głosowało w wyborach
europejskich w maju 2019 r.
najwyższa frekwencja
od dwudziestu lat.**

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci, funkcje członka KE kończą się z chwilą jego rezygnacji lub dymisji. W przypadku wakatu spowodowanego przez rezygnację, dymisję lub śmierć członka KE jest on zastępowany, na okres pozostający do zakończenia kadencji, przez nowego członka posiadającego takie samo obywatelstwo mianowanego przez RUE za wspólnym porozumieniem z przewodniczącym KE po konsultacji z PE i zgodnie z kryteriami, o których mowa w artykule 17 ustęp 3 akapit drugi Traktatu o UE.

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek przewodniczącego Komisji, może podjąć decyzję, aby nie zastępować takiego członka, zwłaszcza jeżeli okres pozostający do zakończenia jego kadencji jest krótki. W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci przewodniczący jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji¹. W przypadku rezygnacji, dymisji lub śmierci, wysoki przedstawiciel UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa jest zastępowany na okres pozostający do zakończenia kadencji². W przypadku kolegialnej rezygnacji członków KE, pełnią oni swoje funkcje i nadal prowadzą sprawy bieżące do chwili ich zastąpienia, na okres pozostający do zakończenia kadencji³. Jeśli członek KE nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, TS może go zdymisjonować, na wniosek RUE stanowiącej zwykłą większością lub KE.

To przewodniczący ustala zakres obowiązków KE i rozdziela je pomiędzy jej członków. Przewodniczący może dokonywać zmian w rozdziale obowiązków w trakcie kadencji KE. Członkowie KE wykonują funkcje powierzone im przez przewodniczącego i jemu podlegają.

Wiceprzewodniczący KE działają w imieniu przewodniczącego i koordynują prace w obszarze, za który są odpowiedzialni, wraz z kilkoma innymi komisarzami. Priorytetowe projekty mają zapewnić, że komisarze ściśle ze sobą współpracują w elastyczny sposób.

Komisarze wpierają wiceprzewodniczących w przedkładaniu inicjatyw kolegium. Z zasady decyzje są podejmowane w drodze konsensusu, lecz czasami mogą zostać poddane pod głosowanie. W takim przypadku stosowana jest zwykła większość głosów, a każdy z komisarzy ma jeden głos. Następnie inicjatywa taka, zazwyczaj w formie projektu wniosku ustawodawczego, przekazywana jest odpowiedniej dyrekcji generalnej (na której czele stoi dyrektor generalny podlegający danemu komisarzowi). Na kolejnym etapie wniosek ten ponownie trafia do komisarzy, którzy przyjmują go podczas swojego cotygodniowego posiedzenia, po czym jest przesyłany do Rady i Parlamentu.

KE uchwała swój regulamin wewnętrzny w celu zapewnienia, że zarówno KE, jak i jej służby funkcjonują. Zapewnia ona publikację tego regulaminu. KE publikuje co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji PE, ogólne sprawozdanie z działalności UE. KE podejmuje uchwały większością jej członków. Regulamin wewnętrzny KE określa kworum.

Kolegium ustanawia strukturę organizacyjną KE, która składa się z szeregu dyrekcji generalnych i równoważnych departamentów tworzących jedną służbę administracyjną, która pomaga jej w przygotowaniu i wykonywaniu zadań oraz w realizacji jej priorytetów i polityki wytyczne określone przez Przewodniczącego KE.

¹Procedura przewidziana w artykule 17 ustęp 7 akapit pierwszy Traktatu o UE ma zastosowanie do zastąpienia przewodniczącego.

²Zgodnie z artykułem 18 ustęp 1 Traktatu o UE.

³Zgodnie z artykułem 17 Traktatu o UE.

Regulamin wewnętrzny KE i przepisy wykonawcze, a także metody pracy KE przyjęte przez KE na początku jej kadencji, określają relacje między członkami KE i ich służbami. Relacje te opierać się powinny na zasadach lojalności, zaufania i przejrzystości.

Pomiędzy każdym komisarzem a dyrektorem, szczególnie w trakcie uzgodnień roboczych wdrażana jest zasada kompetencji. Przepisy te przewidują w szczególności obowiązek służb do powiadamiania członka Komisji o wszelkich informacjach, które mogłyby podważyć odpowiedzialność komisarza lub kolegium.

Dyrektorzy generalni i szefowie służb odpowiadają za zarządzanie swoimi departamentami zgodnie z zasadami i standardami określonymi przez KE. Kształtują struktury organizacyjne swoich służb na podstawie schematów organizacyjnych przyjętych przez Kolegium, aby realizować cele polityczne KE i wypełniać jej zobowiązania prawne i finansowe, jednocześnie dążąc do wydajności, elastyczności i wysokiego poziomu wydajności. Są odpowiedzialni za alokację zasobów w ramach swoich usług i zapewnienie, że poszczególne jednostki organizacyjne - dyrekcje, jednostki i inne struktury - mają odpowiedni personel do wykonywania swoich zadań. Pod nadzorem właściwego komisarza dyrektorzy generalni są również odpowiedzialni za operacyjne wykonanie budżetu UE. Przekazanie uprawnień upoważniających jest podejmowane co roku przez Komisję.

Sekretariat Generalny jest sercem KE jako instytucji i jej służby cywilnej. Pod zwierzchnictwem Przewodniczącego służy całemu Kolegium, nadzoruje realizację priorytetów politycznych KE i zapewnia kolegialność, spójność, skuteczność i prawidłowość działań KE. W tym celu Sekretariatowi Generalnemu powierzono szereg funkcji związanych z opracowywaniem polityki, kierowaniem i koordynacją, zarówno przed, jak i za decyzjami KE, zarówno wewnątrz, jak i zewnątrz.

Służba prawna, która również działa pod zwierzchnictwem Przewodniczącego KE, ma podwójną rolę. Z jednej strony udziela porad prawnych dotyczących formy i treści każdego wniosku ustawodawczego PE i RUE oraz wszelkich innych aktów (rozporządzeń, dyrektyw, decyzji, zaleceń lub opinii), które mają zostać przyjęte przez KE, w sprawie procedur wszczęte przeciwko państwom członkowskim z powodu nieprzestrzegania prawa UE i prowadzenia negocjacji międzynarodowych. Z drugiej strony reprezentuje KE we wszystkich postępowaniach sądowych, w szczególności w postępowaniach przed TSUE.

Okolo

1850

dialogów obywatelskich zorganizowanych w latach 2015–2019, które zgromadziły 218,7 tys. uczestników w 650 lokalizacjach w całej Unii Europejskiej

Przeprowadzono pierwszy w historii europejskiego ? panel obywatelski na temat przyszłości Europy, który zgromadził 100 obywateli z całej Unii, wybranych przez ekspertów

Program badawczy UE **Horyzont 2020**

**zasila multidyscyplinarne
badania naukowe
realizowane w ramach
współpracy w całej UE
dziesiątkami miliardów
euro**

Działając pod zwierzchnictwem Przewodniczącego KE, Zarząd Korporacyjny przyczynia się do ładu korporacyjnego KE, zapewniając koordynację, nadzór, porady i strategiczne wytyczne w kwestiach związanych z zarządzaniem korporacyjnym. Obejmują one planowanie strategiczne i programowanie, zarządzanie zasobami finansowymi i ludzkimi, zarządzanie informacjami, zarządzanie ryzykiem, technologie informacyjne i Cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo i ciągłość działania, działania zapobiegające oszustwom oraz audyty o wymiarze korporacyjnym.

W ten sposób zarząd korporacyjny, który podlega przewodniczącemu i członkowi (-om) KE odpowiedzialnym za budżet, zasoby ludzkie i administrację, wspiera KE w realizacji priorytetów politycznych Przewodniczącego KE w sposób wydajny i skuteczny sposób. Pod przewodnictwem Sekretarza Generalnego regularnie zrzesza Dyrektorów Generalnych odpowiedzialnych za budżet, zasoby ludzkie i bezpieczeństwo oraz Dyrektora Generalnego Służby Prawnej.

Członek Gabinetu Prezydenta odpowiedzialny za budżet i administrację, a także Szef Gabinetu członka(ów) KE odpowiedzialnego za budżet, zasoby ludzkie i administrację, są obserwatorami. Szef gabinetu członka przewodniczącego komitetowi ds. Audytu oraz dyrektor generalny Służby Audytu Wewnętrznej mogą zostać zaproszeni do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu, gdy omawiane są kwestie audytu.

Praca KE jest wspierana przez wiele innych wyspecjalizowanych rad lub grup, w tym Radę ds. Technologii Informacyjnych i Cyberbezpieczeństwo, Radę Sterującą Zarządzaniem Informacją oraz Grupę Dyrektorów Zasobów. Kolegium jest informowane o pracy Zarządu Korporacyjnego.

Przewodniczący KE określa kierunek polityki KE, w oparciu o który komisarze podejmują decyzje w sprawie strategicznych celów i opracowują roczny program prac.

Decyzje podejmowane są wspólnie. Wszyscy komisarze są równi w procesie podejmowania decyzji, czyli decyzje są omawiane wspólnie i wszyscy członkowie KE są za nie zbiorowo odpowiedzialni. Nie mają oni indywidualnych uprawnień decyzyjnych, z wyjątkiem szczególnych sytuacji, gdy otrzymają na to specjalne zezwolenie.

Kolegium ustanawia strukturę organizacyjną KE, która składa się z szeregu dyrekcji generalnych i równoważnych departamentów tworzących jedną służbę administracyjną, która pomaga jej w przygotowaniu i wykonywaniu zadań oraz w realizacji jej priorytetów i polityki wytyczne określone przez Przewodniczącego KE.

Dyrektorzy generalni i szefowie służb odpowiadają za zarządzanie swoimi departamentami zgodnie z zasadami i standardami określonymi przez KE.

Sekretariat Generalny jest sercem Komisji Europejskiej jako instytucji i jej służby cywilnej, służy całemu Kolegium, nadzoruje realizację priorytetów politycznych KE i zapewnia kolegialność, spójność, skuteczność i prawidłowość działań KE.

Działając pod zwierzchnictwem Przewodniczącego KE, Zarząd Korporacyjny przyczynia się do ładu korporacyjnego KE, zapewniając koordynację, nadzór, porady i strategiczne wytyczne w kwestiach związanych z zarządzaniem korporacyjnym.

Źródło: <https://ec.europa.eu/>

KTO JEST KIM W KE?

Nieformalnie członków Komisji nazywa się komisarzami. Wszyscy oni zajmowali wcześniej stanowiska polityczne, a wielu było ministrami. Jako członkowie Komisji zobowiązani są jednak do działania w interesie całej Unii i nie mogą przyjmować instrukcji od rządów krajowych.

Polityczne stery Komisji trzyma obecnie 27 komisarzy, po jednym z każdego państwa UE. Przewodniczący Komisji decyduje o przydziale tek (obszarów polityki) poszczególnym komisarzom.

W skład kolegium komisarzy wchodzi: przewodniczący Komisji, ośmiu wiceprzewodniczących – w tym trzech wiceprzewodniczących wykonawczych i wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa – oraz 18 komisarzy odpowiedzialnych za poszczególne dziedziny polityki.

PRZYWÓDZTWO POLITYCZNE KOMISJI EUROPEJSKIEJ

PRZEWODNICZĄCY

Ursula von der Leyen
Przewodnicząca

KOMISARZE

Frans Timmermans
Wiceprzewodniczący
Europejski Zielony Ład

Magrethe Vestager
Wiceprzewodnicząca wykonawcza
Europa na miarę ery cyfrowej

Valdis Dombrovskis
Wiceprzewodniczący wykonawczy
Gospodarka służąca ludziom

Josep Borrell Fontelles
Wiceprzewodniczący
Silniejsza pozycja Europy na świecie

Maroš Šefčovič
Wiceprzewodniczący
Stosunki międzyinstytucjonalne i prognozowanie

Věra Jourová
Wiceprzewodnicząca
Wartości i przejrzystość

Dubravka Šuica
Wiceprzewodnicząca
Demokracja i demografia

Margaritis Schinas
Wiceprzewodniczący
Promowanie naszego europejskiego stylu życia

Mariya Gabriel
Komisarz
Innowacje, badania naukowe, kultura, edukacja i młodzież

Johannes Hahn
Komisarz
Budżet i administracja

Mairead McGuinness
Komisarz
Usługi finansowe, stabilność finansowa i unia rynków kapitałowych

Janusz Wojciechowski
Komisarz
Rolnictwo

Nicolas Schmit
Komisarz
Miejsca pracy i prawa socjalne

Paolo Gentiloni
Komisarz
Gospodarka

Stella Kyriakides
Komisarz
Zdrowie i bezpieczeństwo żywności

Thierry Breton
Komisarz
Rynek wewnętrzny

Elisa Ferreira
Komisarz
Spójność i reformy

Ylva Johansson
Komisarz
Sprawy wewnętrzne

Didier Reynders
Komisarz
Sprawiedliwość

Helena Dalli
Komisarz
Równość

Olivér Várhelyi
Komisarz
Sąsiedztwo i rozszerzenie

Janez Lenarčič
Komisarz
Zarządzanie kryzysowe

Adina Vălean
Komisarz
Transport

Virginijus Sinkevičius
Komisarz
Środowisko, oceany i rybołówstwo

Jutta Urpilainen
Komisarz
Partnerstwa międzynarodowe

Kadri Simson
Komisarz
Energia

Zorganizowano ponad

900

wizyt członków Komisji
w parlamentach
narodowych
i regionalnych od 2014 r.

Bieżącą działalnością Komisji zajmują się pracownicy Komisji (prawnicy, ekonomiści itp.). Przydzieleni oni są do tzw. dyrekcji generalnych, z których każda odpowiada za konkretny obszar polityki.

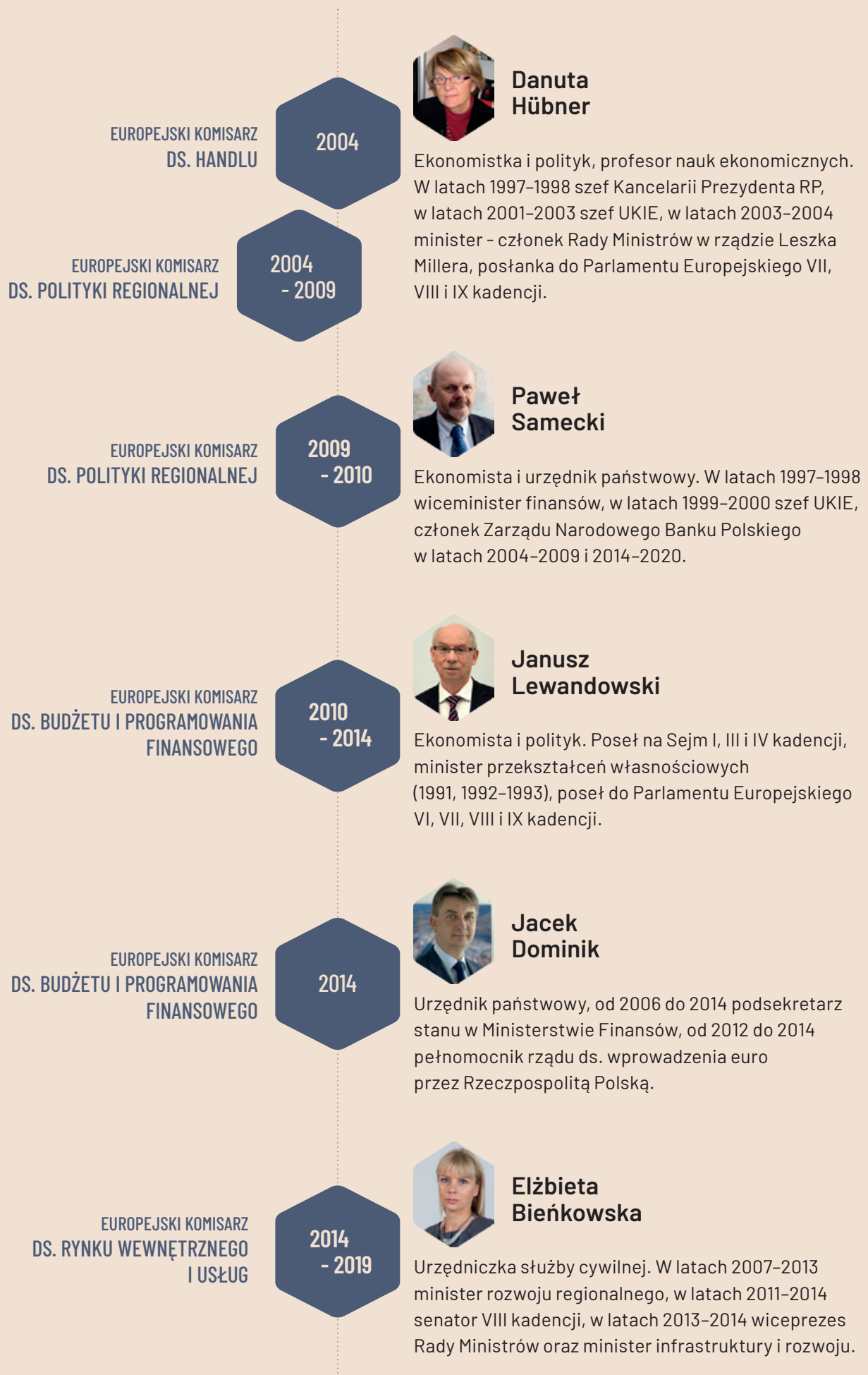
Bieżące funkcjonowanie Komisji zapewniają urzędnicy merytoryczni, eksperci, tłumacze pisemni i ustni oraz personel sekretarski. Rekrutacją urzędników Komisji – tak jak i pracowników innych organów UE – zajmuje się Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO) (<http://europa.eu/epso>).

Urzędnicy są obywatelami Unii Europejskiej pochodzącymi ze wszystkich państw UE i wybranymi w drodze egzaminów w ramach otwartych konkursów. W Komisji pracuje około 33 tys. osób.

Ogół pracowników Komisji zorganizowany jest w jednostki zwane dyrekcjami generalnymi (DG) lub służbami (takie jak Służba Prawna). Każda dyrekcja generalna odpowiada za konkretny obszar polityki (np. DG ds. Handlu czy DG ds. Konkurencji) i jest kierowana przez dyrektora generalnego, który odpowiada przed jednym z komisarzy.

JAKIE ROLE PEŁNILI POLACY W KE?

05

JANUSZ WOJCIECHOWSKI EUROPEJSKIM KOMISARZEM - NOWA ROLA POLSKI W KE?

006

Wydaje się, że wskazanie lepszego kandydata na polskiego komisarza w nowej Komisji Europejskiej byłoby trudne, zaś Janusz Wojciechowski swoim doświadczeniem potwierdza pożądane kompetencje do pracy na tak wymagającym stanowisku.

JANUSZ WOJCIECHOWSKI

W latach 1995-2001 był Prezesem Najwyższej Izby Kontroli, zarówno przed jak i po pełnieniu tej funkcji był posłem na Sejm RP, w tym w latach 2001-2004 był wicemarszałkiem Sejmu. Pełnił też wysokie funkcje w partiach politycznych, w tym w latach 2004-2005 był Prezesem Polskiego Stronnictwa Ludowego. Karierę europejską rozpoczął jako parlamentarzysta w ramach czterech kadencji Parlamentu Europejskiego (V-VIII), zaś urzędnicze szlify na poziomie Wspólnoty zdobył w latach 2016-2019 jako audytor w Europejskim Trybunale Obrachunkowym (ETO).

Zdjęcie: Parlament Europejski

ETO jest unijnym niezależnym zewnętrznym kontrolerem, którego głównym zadaniem jest dbanie o interesy podatników w UE. Trybunał Obrachunkowy nie posiada uprawnień w zakresie egzekwowania prawa, ale działa na rzecz usprawnienia zarządzania budżetem UE przez Komisję Europejską i przedstawia sprawozdania na temat finansów UE. Wśród wielu zadań ETO do najważniejszych można zaliczyć kontrolę dochodów i wydatków UE, ale też kontrolę osobę lub organizację dysponującą środkami UE. Wydaje również specjalistyczne opinie dla instytucji UE na temat lepszego zarządzania finansami UE i rozliczania ich wobec obywateli. Trybunał publikuje również opinie w sprawie projektów aktów prawnych mających wpływ na zarządzanie finansami UE, jak również stanowiska, przeglądy i publikacje ad hoc w sprawach związanych z finansami publicznymi. Aby skutecznie wypełniać swoje zadania, Trybunał Obrachunkowy musi zachowywać niezależność od instytucji i organów, które kontroluje.

Ta niezależność jest dużym atutem ETO, a polski przedstawiciel w ETO, Janusz Wojciechowski, dzięki nabytemu doświadczeniu stał się jednym z najwyżej cenionych przedstawicieli Polski w strukturach UE. W sierpniu 2019 został polskim kandydatem na stanowisko komisarza UE ds. rolnictwa w nowej Komisji Europejskiej kierowanej przez Ursulę von der Leyen. Kadencję na tym stanowisku rozpoczął 1 grudnia 2019.

Janusz Wojciechowski

Obywatelsko: polskie

- Członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego**
Od 2016 r. do chwili obecnej
- Posł do Parlamentu Europejskiego**
2004 - 2016
- Obserwator w Parlamencie Europejskim**
2003 - 2004
- Wicemarszałek Sejmu RP**
2001 - 2004
- Prezes Najwyższej Izby Kontroli (NIK)**
1995 - 2001
- Członek Zarządu Europejskiej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (EUROSAI)**
1995 - 1999
- Podsekretarz stanu do spraw legislacyjnych w Urzędzie Rady Ministrów**
1994 - 1995
- Posł na Sejm RP**
1993 - 1995
- Sędzia Trybunału Stanu**
1991 - 1993
- Członek Krajowej Rady Sądownictwa**
1990 - 1993
- Sędzia delegowany do Sądu Najwyższego**
1990 - 1991
- Sędzia sądu okręgowego, sędzia sądu wojewódzkiego oraz sędzia sądu apelacyjnego**
1980 - 1993
- Asesor w prokuratorze**
1977 - 1980
- Magister prawa, Uniwersytet Łódzki**
1977

Te stanowisko w strukturach KE przypadło Polsce po raz pierwszy. Rolnictwo w UE to nie tylko największy obszar wyzwań społeczno-gospodarczych, ale też jeden z dwóch największych części budżetu wraz z Polityką Spójności. Do zadań Komisarza ds. rolnictwa należy:

- tworzenie nowoczesnego i zrównoważonego sektora rolnictwa w UE, dostosowującego się do zmian klimatu oraz zmian demograficznych i technicznych
- działania na rzecz szybkiego zakończenia negocjacji w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2020 r., z naciskiem na bezpieczeństwo żywności, klimat i różnorodność biologiczną
- współpraca z krajami UE przy opracowywaniu planów strategicznych, zakładających równowagę między ogónoeuropejskimi celami a priorytetami krajowymi
- opracowanie długoterminowej wizji rozwoju obszarów wiejskich promującej gospodarstwa rodzinne i gospodarstwa średniej wielkości
- wspieranie młodych rolników i zapewnienie im godziwych dochodów
- wkład w strategię „Od pola do stołu” na rzecz zdrowej żywności wysokiej jakości, zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju
- opracowanie planu działania na rzecz rolnictwa ekologicznego w UE
- ograniczenie intensywnej gospodarki rolnej oraz stosowania pestycydów, nawozów i chemikaliów w ramach realizacji strategii „zero zanieczyszczeń”
- poszukiwanie sposobów udoskonalenia systemu oznaczeń geograficznych
- poprawa norm w zakresie dobrostanu zwierząt
- przeprowadzenie oceny wpływu umów handlowych na rolnictwo.

Jednolity rynek to

56 mln

miejsc pracy
utworzonych w Europie

WYZWANIA
PRZED KE
NA KOLEJNE LATA

Teraz jest 3 pracujących
na jedną osobę na emeryturze
i jeśli się nic nie zmieni
do 2050 roku będzie
2 pracujących na jedną osobę
na emeryturze.

MISJA KOMISARZA DS. ROLNICTWA

Zapewnienie obywatelom przystępnej cenowo żywności, a rolnikom – odpowiedniego poziomu życia, jest jedną z podstawowych misji europejskich. Obecnie w całej Europie około 21 milionów ludzi pracuje w 11 milionach gospodarstw. Stanowią oni część tkanki społecznej naszych społeczności wiejskich i zapewniają Europejczykom bezpieczną, pożywną i przystępną cenowo żywność.

Ursula von der Leyen
Przewodnicząca Komisji

Pismo określające zadania
Bruksela, 1 grudnia 2019 r.

PLANY BUDŻETOWE NA 2020...

KE przeznaczyła 58 mld euro na płatności na rolnictwo w 2020 roku. Co oznacza o 1,1 proc. większą alokację niż przed rokiem. W przypadku płatności bezpośrednich i organizacji rynku z tej sumy zarezerwowano 43,5 mld euro. Reszta przeznaczona jest przede wszystkim na programy wsparcia obszarów wiejskich.

KE szacuje całkowity budżet UE na środki płatności ma wynieść 154 mld euro. Jest to o 3,5 proc. więcej niż w 2019 r. Pod koniec okresu finansowania potrzebne będą dodatkowe środki na programy spójności. Po zakończeniu projektu zaczynają się negocjacje w Parlamencie Europejskim i z państwami członkowskimi UE. Mogą one potrwać do końca roku.

10 POMYSŁÓW INE DLA POLSKI NA NOWĄ KE W NOWEJ EUROPIE

Realna rola Polski w KE to kompetencja i kwalifikacje polskich przedstawicieli w jej strukturach. Jednak przede wszystkim to skoordynowane działania oparte na przemyślanej długookresowej polityce stwarzającej przestrzeń do innowacyjnych propozycji, których celem będzie łączenie członków UE wokół wspólnych wartości, wyzwań i bieżących problemów.

07

Należy odejść od tradycyjnie pojmowanego uczestnictwa Polski we wspólnocie, które bazuje na pasywnym przyglądaniu się działaniom podejmowanym przez KE i najsilniejsze kraje w strukturach UE. Kompleksy wobec Niemiec czy Francji zbyt często stają się podstawą i kierunkiem prowadzenia polityki zagranicznej. Aktywne działania, kreujące porządek, kierunek, współdecydowanie poprzez tworzenie przeciwwag lub wzmacnianie pożądaných rozstrzygnięć to pomysł na nowe miejsce Polski w UE i samej KE. Twarda gra o ochronę interesów krajowych w oparciu o włączenie się i aktywne przywództwo w UE. Postawa roszczeniowa zamieniona na postawę budowniczego wspólnoty. Deficyt przywództwa musi zostać pokryty nadwyżką aktywności, mocy, kreatywności, wiary w sukces UE. Polska może przystąpić do krajów wyznaczających kierunek rozwoju wspólnoty. Razem z Niemcami i Francją reprezentując kraje Grupy Wyszehradzkiej współtworzyć nowy wymiar UE.

Przemysł europejski to

20%
całkowitej unijnej
wartości dodanej i

35 mln
miejsc pracy

Pandemia COVID-19 doprowadziła nie tylko do kryzysu społeczno-gospodarczego, ale przede wszystkim ujawniła słabość UE a przede wszystkim KE wobec nagłych zdarzeń. Spóźniona reakcja, a wręcz jej brak, ukazała niedorozwój instytucjonalny i zarządczy UE. KE, która z wielkim zapałem przyjmowała rolę belfra wobec krajów członkowskich, pouczając je i wytykając jej błędy dziś okazała się bezradna i skrajnie niekompetentna. Nieprawdziwa też jest, szeroko przyjmowana narracja, że to państwa narodowe lepiej zadziałały w okresie kryzysu. Porzucone i zignorowane w czasie pandemii stały się łatwym celem dla skrajnych środowisk politycznych, korupcji, oligarchii czy wręcz mafii. Państwa narodowe również wykazały się nieprzygotowaniem a wręcz zaniechaniem. Wygrały społeczeństwa skupione w lokalnym wymiarze, działające szybciej niż struktury państwa, samorządów czy wspólnoty. Ludzie zorganizowali szeroko zakrojoną samopomoc, która wsparła skrajnie zaniedbany system ochrony zdrowia, niewydolny system pomocy społecznej, czy też skostniały system edukacji. Z tego wszystkiego trzeba koniecznie wyciągnąć wnioski.

Państwa stworzyły przez lata fałszywy obraz zabezpieczenia podstawowych potrzeb i ryzyk. Samorządy tylko z nazwy stały się samorządne. Zaś KE, zadufana w sobie, oderwała się od realnych potrzeb społeczeństw i państw tworzących UE. Przyczyny porażki KE trzeba szukać nie w niej samej, lecz w postawie obywateli UE, a przede wszystkim klasy politycznej w poszczególnych krajach. Daliśmy wszyscy przyzwolenie na taką a nie inną KE. Niestety struktury UE traktowane są jako swoista nagroda dla polityków, często wręcz system emerytalny. Podobnie w PE, gdzie zamiast gwarantować reprezentację najwyższej kompetencji przedstawicieli krajów i regionów wystawiamy

Jednolity rynek
przyczynił się
do wzrostu
unijnego PKB o

8-9 %

listy zasłużonych działaczy partyjnych. Dlatego trudno znaleźć tam ludzi realnie reprezentujących obywateli UE. Fasadowość tych postaw stała się tak powszechna, że zagraża bezpieczeństwu wspólnoty.

W odpowiedzi na zaniechania KE obywatele wielu państw zaczęli poddawać w wątpliwość sens istnienia UE. Trafne posunięcie objawiło się dopiero w chwili przedstawienia przez Niemcy i Francję koncepcji funduszu odbudowy gospodarczej UE. Pomysł szybko został podchwycony przez KE. Nowa propozycja zwiększająca pierwotny budżet i poszerzająca zakres interwencji spotkała się z pozytywnym przyjęciem większości państw członkowskich. Pierwszy raz od wielu lat UE wróciła do swojej największej wartości, którą jest solidarność. Jednak pełne odrzucenie egoizmów będzie trudne. Czas pokaże na ile wielkość mężów stanu pozwoli zwyciężyć małostkowość kartów antywspólnotowych.

KE musi zostać zreformowana. Jej silosowo-narodowa struktura jest nieefektywna. Sektorowe przyporządkowanie ról komisarzy powinno zostać zaś zmienione na wymiar horyzontalny postrzegania zjawisk i rozwiązywania problemów. Poszczególne polityki nie mogą ze sobą rywalizować w budżecie wspólnoty. Za poszczególne obszary powinny odpowiadać zespoły 3-5 krajów, które w konsensusie będą podejmowały decyzję i przedstawiały je na forum całej KE. Dopóki konsensus nie zapadnie w tym mniejszym gronie KE nie może prezentować rozstrzygnięć na szerszym polu. Skład państw powinien rotować, aby nie gwarantować danemu państwu pozycji uprzywilejowanej, jak też nie poddawać tych państw presji lobbingu interesów branż i sektorów.

KE musi na bieżąco współpracować z rządami poszczególnych państw. Warto rozważyć, aby komisarze byli wicepremierami w swych rządach narodowych. Bieżąca współpraca rządów z KE zmieni charakter tej ostatniej z belfra na partnera współodpowiadającego za sprawy w poszczególnych państwach członkowskich. Tak bliskie związanie z problemami danego kraju zmieni optykę KE. Każdy z Komisarzy powinien na bieżąco działać z najwyższymi władzami regionalnymi w danym państwie. Przykładowo Polski Komisarz musi być stałym współpracownikiem Konwentu Marszałków z poziomu województw.

KE powinna zagwarantować stałe przedstawicielstwa ministerstw poszczególnych państw w ramach swoich struktur, koszt współpracy z KE powinien być pokrywany ze wspólnego budżetu. Obecnie biedniejsze państwa z uwagi na ograniczenia budżetowe rządziej lub w ogóle nie pracują w zespołach roboczych, nie uczestnicząc aktywnie w konsultacjach, czy też nie biorą udziału w konferencjach i szkoleniach. KE musi zainwestować w relacje z państwami członkowskim. Nie może dochodzić do wyłączenia poszczególnych państw z procesu decyzyjnego z uwagi na biedę i ograniczenia budżetu. Szczególnie istotne jest to w okresie kryzysu, gdzie bogatsze państwa w ramach swojej aktywności wspartej finansowo z budżetów krajowych przejmą koordynację poszczególnych obszarów problemowych wspólnoty.

KE musi być budowana w oparciu o kompetencję i reprezentatywność wynikającą z poparcia społecznego dla jej członków. Czas na bezpośrednie wybory KE. Komisarzami powinni być kandydaci do PE, którzy z danego państwa otrzymali najwyższą liczbę głosów. Wśród siebie powinni typować Przewodniczącą/ego KE. Dziś to rządy poszczególnych państw decydują o składzie KE, siła oddziaływania wynika z pozycji gospodarczej danego kraju. Wspólnota i solidarność wymagają innego modelu rozstrzygnięcia o tym jaki jest skład KE.

01.**02.****03.****04.**

05.

KE powinna łączyć a nie dzielić. Promować solidarność i wspólnotowość. Chronić interesy obywateli, a nie rządów i lobby. W KE brakuje posłuchu dla odmienności. KE często frazesami opisuje wartości, którymi powinna kierować się UE. Narody i państwa to żywa struktura, wrażliwości, nawet skrajne, wymagają zrozumienia. Potrzeby obywateli w poszczególnych państwach nie są tożsame. Definicje poszczególnych pojęć również. Nacisk, zagrożenie, czy manipulacje ze strony KE są odbierane jako obraźliwe i poniżające, często stając się pożywką dla narracji antyeuropejskiej. Zaniechanie pracy nad budowaniem relacji w odmienności postrzegania świata doprowadzi do exitów. Do dziś KE nie poczuwa się do winy za Brexit, jednak nastroje społeczne w Wielkiej Brytanii wynikały z decyzji KE i jej nierozumienia wrażliwości mieszkańców Wysp.

06.

KE musi dążyć do zwiększenia roli budżetu wspólnotowego gwarantując źródła dochodu niezależne od wpłat państw członkowskich. Opodatkowanie aktywności korporacji międzynarodowych na terenie wspólnoty, podatek od odpadów przemysłowych, podatek od emisji CO₂, podatek od cukru, czy akcyzy od używek powinny trafiać do wspólnego budżetu. Wprowadzanie jednolitych stawek w całej UE oraz negocjacje w imieniu wspólnoty z innymi państwami i koncernami globalnymi daje gwarancję sprawności tych rozwiązań. Wskazane jest opodatkowanie odpływu kapitału z terenu UE, szczególnie do rajów podatkowych.

07.

KE powinna promować ujednoczenie stawek VAT, PIT i CIT w całej wspólnotie. Dysproporcje w tych rozwiązaniach, jak też sprzeczności w przepisach dają przestrzeń do nadużyć i mafii podatkowej. Luka w podatku VAT, PIT i CIT przepływa z państwa do państwa w ramach wspólnoty drenując budżety krajowe.

08.

KE powinna zadbać o większą transparentność decyzyjną. Działania podejmowane w ocenie prawidłowości wydatkowania funduszy europejskich i budżetu UE wskazują jak skutecznie można ujawniać zjawiska patologiczne. Deficyty są w obszarze ujawniania przebiegu procesu decyzyjnego. Brakuje klarowności w obszarach takich jak źródła pomysłów i rozwiązań, beneficjenci rozstrzygnięć, promotorzy zmian, lobby poszczególnych sektorów oraz naciski polityczne. To wszystko wymaga ujawnienia.

09.

KE powinna wytworzyć podstawy do jednolitego systemu edukacji we wspólnocie. Dyskryminacje i wykluczenia technologiczne w tym obszarze są tak znaczne, że siła poszczególnych narodów w ramach UE jest skrajnie ograniczana. KE musi być promotorem wiedzy i technologii, w tym standardów edukacyjnych.

10.

KE musi zadbać o najwyższe standardy etyczne. Niekompetencja, kolesiostwo czy też korupcja polityczna odrzuca obywateli UE. Wieloletnie przyzwolenie na kierowanie KE przez człowieka nadużywającego alkoholu, czy też chroniącego patologie w systemach podatkowych stało się podstawą do negacji w postawach społecznych. Duże nadzieje pokładane są w obecnej Przewodniczącej KE, która swoją postawą buduje nową jakość w polityce wspólnotowej. Potrzebne są standardy zachowania po zakończeniu pełnienia funkcji w KE. Zakazy zajmowania stanowisk w biznesie, czy też ochrona nabytej wiedzy to większe bezpieczeństwo nas wszystkich. Zaniechania w tym obszarze są ogromne, swoboda obejmowania funkcji, czy też przejmowania byłych decydentów przez państwa obce dają podstawę do zadania pytania na czyją rzecz pracowali ci ludzie, czy rzeczywiście reprezentowali interes wspólnoty. Te nowe standardy powinny zostać rozpowszechnione wśród członków rządów państw członkowskich.

GDZIE MOŻNA ZNALEŹĆ MATERIAŁY I INFORMACJE O KE?

Wszystkie ujęte w niniejszym opracowaniu informacje o KE pozyskano z materiałów promocyjnych i raportów KE, jak też informacji umieszczonej na stronie KE:

<https://ec.europa.eu/>

PRZEDSTAWICIELSTWO KOMISJI EUROPEJSKIEJ W POLSCE:

dr Marek Prawda

Dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce

Objął stanowisko dyrektora Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce 1 kwietnia 2016 r. W latach 2012-2016, pełnił funkcję stałego przedstawiciela RP przy Unii Europejskiej. Wcześniej był ambasadorem RP w Szwecji i Niemczech. W latach 80. działał w "Solidarności". Współpracował z Polską Akademią Nauk, gdzie w 1984 roku obronił pracę doktorską w zakresie socjologii pracy. W pracy naukowej skupiał się na tematyce stosunków polsko-niemieckich i integracji europejskiej. Odznaczony Wielkim Krzyżem Zasługi Orderu Zasługi RFN, Orderem Zasługi Kraju Związkowego Brandenburgia oraz Medalem Cordi Poloniae przyznany przez Konwent Organizacji Polskich w RFN.

Więcej informacji na stronie:

https://ec.europa.eu/poland/about-us/contact_pl

GŁÓWNY PUNKT INFORMACYJNY UE W POLSCE:

Punkt Informacyjny UE znajduje się w budynku Centrum Jasna, wejście od ulicy Świętokrzyskiej

ul. Jasna 14/16a,
00-041 Warszawa

tel. (48) 22 55 68 970/971
e-mail: warszawa@europeinfo.eu

ADRES:

Centrum Jasna,
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa

tel. (48) 22 556 89 89
fax. (48) 22 556 89 98
e-mail: ec-poland@ec.europa.eu

Przy przygotowaniu materiału korzystano przede wszystkim z następujących opracowań źródłowych przygotowanych przez KE:

1. Communication From The Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the regions A Strong Social Europe for just transitions, Brussels, 14.1.2020 COM(2020)14 final.
2. Communication to the Commission European Commission, Digital Strategy, A digitally transformed, user-focused and data-driven Commission, Brussels, 21.11.2018 C(2018)7118 final
3. Communication from the Commission to the European Parliament and the Council Shaping the Conference on the Future of Europe, Brussels, 22.1.2020 COM(2020)27 final.
4. 4.Communication to the Commission Governance in the European Commission, Brussels, 21.11.2018 C(2018)7703 final
5. ommunication to the Commission Update of the charter of the audit progress committee of the European Commission Brussels, Brussels, 21.11.2018 C(2018)7707 final PART 1/2
6. Communication to the Commission Update of the charter of the audit progress committee of the European Commission Brussels, 21.11.2018 C(2018)7707 final PART 2/2
7. Commission Decision of 21.11.2018 on the Corporate Management Board, Brussels, 21.11.2018 C(2018)7706 final
8. Europejska Strategia Przemysłowa, Marzec 2020 r.
9. Unia, która mierzy wyżej. Mój program dla Europy. Kandydatka na przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen Wytoczne Polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej (2019-2024), KE, 2019.
10. Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Wersja Skonsolidowana) 26.10.2012 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej C 326/47
11. Jak działa Unia Europejska, Zrozumieć politykę Unii Europejskiej, Przewodnik po instytucjach europejskich, Unia Europejska, 2014.

AUTORZY

Przewodniczący Rady Programowej INE
dr Artur Bartoszewicz

Doktor nauk ekonomicznych Szkoły Głównej Handlowej. Ekspert w dziedzinie polityki publicznej, w tym m. in. strategii państwa i gospodarki. Ekspert NCBR oraz Centrum Projektów Polska Cyfrowa.

Koordinator Projektów INE
Agata Justyna Kałamucka

Doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UW w dyscyplinie Ekonomia i finanse oraz absolwentka SGH, kierunku Metody Ilościowe w Ekonomii i Systemy Informacyjne. Pracuje w Centrum Badań nad Rynkiem Pracy i Rodziną (LABFAM) przy Wydziale Nauk Ekonomicznych UW, gdzie zajmuje się badaniem zależności pomiędzy zmianami na rynku pracy wynikającymi z rozwoju nowych technologii a płodnością.

INSTYTUT
NOWEJ EUROPY